

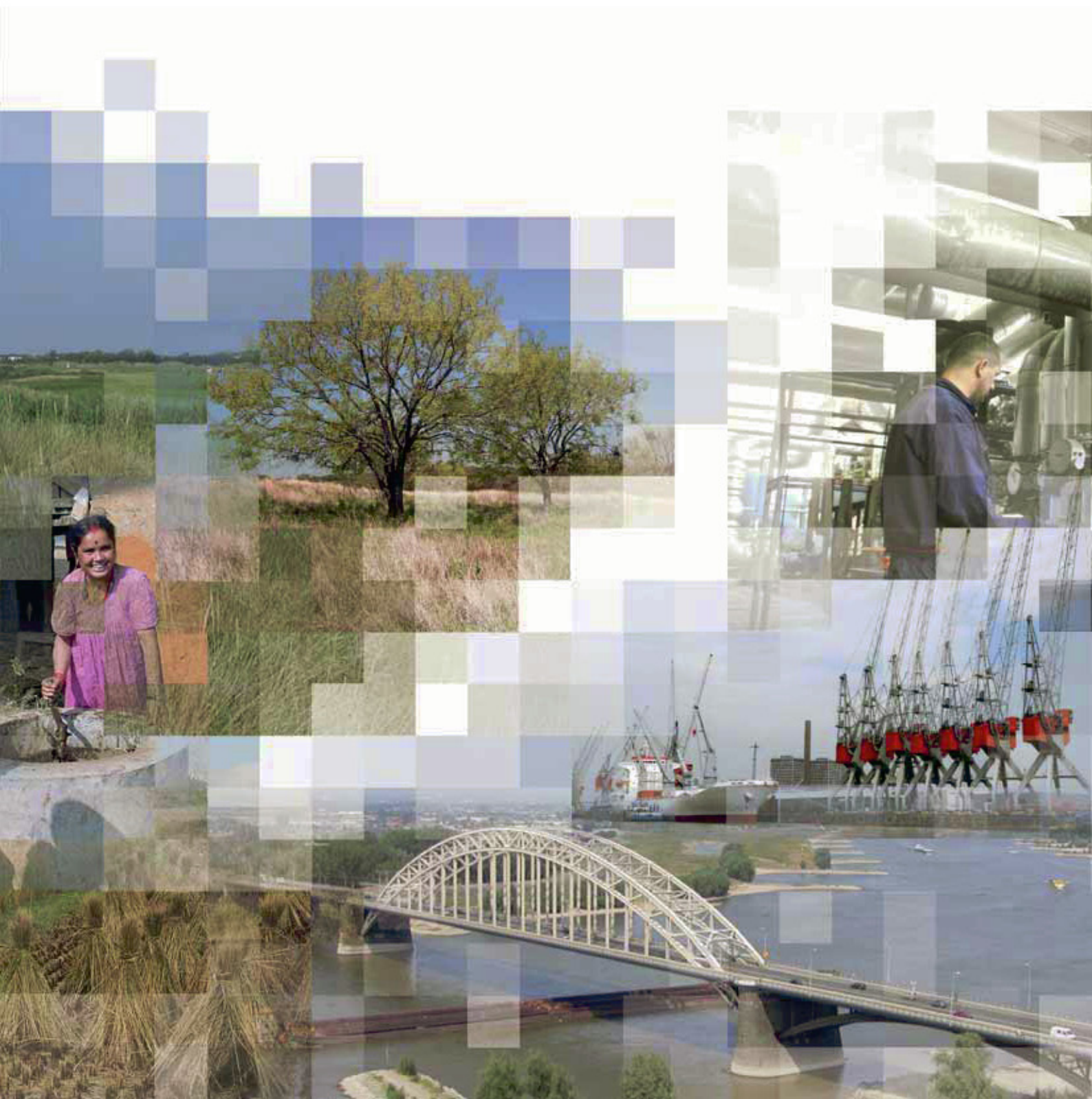

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied Uden

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

17 oktober 2013 / rapportnummer 2676-88

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER) en de aanvulling daarop

De gemeente Uden is voornemens het bestemmingsplan “Buitengebied Uden” vast te stellen. Omdat dit plan kaderstellend is voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten en omdat een Passende beoordeling is opgesteld vanwege mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden, wordt voor het bestemmingsplan een plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag voor deze procedure is de gemeenteraad van Uden. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna de Commissie)¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie signaleerde bij de toetsing van het MER een aantal tekortkomingen die naar haar oordeel opgeheven dienden te worden voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan. De tekortkomingen hadden betrekking op de maximaal mogelijke effecten, de gevolgen voor Beschermde natuurmonumenten, Wav-gebieden en overige EHS, de gevolgen voor het landschap en de daarin aanwezige natuurwaarden en cultuurhistorie en de gevolgen voor water/hydrologie.² Hierover heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de Commissie en het bevoegde gezag. In vervolg op dat gesprek is over de vijf gesignaleerde tekortkomingen aanvullende informatie aangeleverd.

In de aanvulling ontbreekt op twee van de vijf bovengenoemde punten volgens de Commissie nog de volgende essentiële informatie:

- De uitgangspunten van het worst case-scenario en de verhouding van dat scenario tot de effectvergelijking zijn nog onvoldoende inzichtelijk gemaakt.
- Geen inzicht is verschaft in de wijze waarop toepassing kan worden gegeven aan de in het plan mogelijk gemaakte uitbreiding van veehouderijen, waarbij aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden kan worden uitgesloten.
- Niet in beeld is gebracht of de lokale toename van stikstofdepositie die men verwacht op de Beschermde natuurmonumenten en EHS ook aantasting van de wezenlijke waarden van die gebieden kan betekenen.

Omdat de aanvulling geen afdoende antwoord geeft op deze punten, is de Commissie van oordeel dat het MER in combinatie met de aanvulling nog niet alle informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen bij de besluitvorming over het bestemmingsplan.

De Commissie adviseert om de ontbrekende informatie aan te vullen voordat het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan wordt genomen, zodat deze informatie bij de besluitvorming kan worden betrokken. De Commissie beveelt aan om alle aanvullende informatie zo spoedig mogelijk openbaar te maken. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

² Voorlopig toetsingsadvies 2676-62, 2 juli 2013

2. Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe. De navolgende paragrafen beginnen met een korte weergave van het oordeel over het MER zoals dat in het voorlopige toetsingsadvies is beschreven. Daarna volgt in elke paragraaf een oordeel over de aanvulling.

2.1 Maximaal mogelijk effecten

Oordeel over het MER

Over het MER oordeelde de Commissie dat de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan het worst case-scenario niet helder zijn beschreven. Onduidelijk was in welke mate in dat scenario is uitgegaan van de op grond van het bestemmingsplan mogelijke maximale omvang van 1,5 ha voor intensieve veehouderijen; de toevoeging van “voor zover mogelijk” bij de beschrijving van het worst case-scenario biedt daarover geen informatie. Onduidelijk was ook of in het worst case-scenario is uitgegaan van het mogelijke gebruik van twee bouwlagen, hetgeen niet als strijdig gebruik is aangemerkt (zie bijvoorbeeld planregel 3.5.1, onder b). Voor wat betreft het voorkeursalternatief merkte de Commissie op dat de gestelde maximale omvang van 1 ha voor intensieve veehouderijen ten noorden, westen en zuiden van de kern Uden niet overeenkomt met hetgeen in het plan is opgenomen. Wat betreft aspecten als ruimtebeslag, landschap, natuur en geur was het naar het oordeel van de Commissie niet uitgesloten dat de effecten groter kunnen uitvallen dan in het MER berekend is.

Oordeel over de aanvulling

In de aanvulling is de beschrijving van het worst case-scenario aangevuld ten opzichte van die in het MER. Om de volgende redenen is de Commissie evenwel van mening dat de uitgangspunten van het worst case-scenario en de effectbepaling en -beoordeling nog onvoldoende inzichtelijk zijn gemaakt:

- De emissies per bedrijf (bijlage 3 van de aanvulling) zijn gewijzigd ten opzichte van de gehanteerde emissies uit het MER (bijlage 4), maar zonder navolgbare motivering geeft paragraaf 2.2.4 van de aanvulling een niet gewijzigde effectvergelijking.
- In paragraaf 2.2.2 worden uitzonderingen op het gehanteerde worst case-scenario benoemd zonder dat dit is onderbouwd.
- De weergegeven getallen in bijlage 3 zijn niet goed navolgbaar waardoor het niet mogelijk is om de berekeningen te verifiëren.³
- Volgens paragraaf 2.2.2 van de aanvulling is voor de maximale invulling voor alle veehouderijen uitgegaan van een kippenbedrijf van 1,5 ha; in paragraaf 2.2.4 is vervolgens

³ Bijvoorbeeld voor het bedrijf aan Bedafseweg 18 te Uden. Volgens bijlage 3 zijn de emissies van geur en ammoniak in de huidige situatie hoger dan in worst-case situatie. In de uitzondering genoemd bij bullet 1 op pagina 4 van de aanvulling, is omschreven dat in dergelijke situaties is gerekend met de hogere huidige emissies. Nu is volgens bijlage 3 bij de herberekening (kolom herberekening 12-11-2012) voor genoemd bedrijf weliswaar uitgegaan van de huidige hogere geuremissie echter maar van een lagere NH₃ emissie, te weten de NH₃ emissie die mogelijk is volgens de kolom 'worst-case'.

beschreven dat bij de beoordeling van het plan is uitgegaan van een gesloten varkensbedrijf.

De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming de uitgangspunten van het worst case-scenario te beschrijven, en vervolgens te betrekken bij de effectvergelijking tussen de maximale planologische mogelijkheden van het voorkeursalternatief en de referentiesituatie.

2.2 Mestverwerkingsinstallaties

Oordeel over het MER

De Commissie stelde in het voorlopige advies vast dat het MER en het bestemmingsplan niet inzichtelijk maken hoe bevoegd gezag zich ervan kan vergewissen dat het bouwen van mestverwerkingsinstallaties niet leidt tot mogelijke aantasting van de wezenlijke kenmerken van Beschermde natuurmonumenten en Wav-gebieden als gevolg van een toename van de stikstofdepositie.

Oordeel over de aanvulling

In de aanvulling is een nadere onderbouwing opgenomen van de aannahme in het MER dat de eventuele emissies vanwege mestverwerkingsinstallaties naar verwachting zeer beperkt zullen zijn ten opzichte van de emissie afkomstig uit stallen met dieren. In die onderbouwing wordt gewezen op het gebruik van gesloten systemen bij mestverwerkingsinstallaties en op de bepaling in de planregels dat de mestverwerking een nevenactiviteit dient te betreffen. Met deze aanvullende toelichting is het volgens de Commissie voldoende aannemelijk gemaakt dat er geen aantasting van de natuurwaarden zal optreden als gevolg van de stikstofdepositie door mestverwerkingsinstallaties.

2.3 Natuur

Oordeel over het MER

Natura 2000-gebieden

De Commissie signaleerde in het voorlopige toetsingsadvies dat op 25 april 2013 een wijziging van artikel 19kd Natuurbeschermingswet 1998 in werking is getreden. De Commissie adviseerde daarbij onder meer om te onderzoeken of er alternatieven of maatregelen zijn waardoor de depositie van stikstof in Natura 2000-gebieden niet toeneemt, zodat aantasting van de natuurlijke kenmerken kan worden voorkomen.

Beschermde natuurmonumenten

De Commissie signaleerde in het voorlopige toetsingsadvies dat in het MER geen beschrijving is opgenomen van de Beschermde natuurmonumenten in de omgeving van het buitengebied en tevens geen beoordeling heeft plaatsgevonden van de gevolgen van de mogelijk toename van de stikstofdepositie. De Commissie was derhalve van oordeel dat het MER geen informatie geeft over de mogelijke aantasting van de wezenlijke kenmerken van de Beschermde natuurmonumenten.

Wav- en overige EHS-gebieden

De Commissie signaleerde in het voorlopige toetsingsadvies dat:

- het MER geen maatregelen bevat ten aanzien van het voorkomen van verdere toename van stikstofdepositie op Wav-gebieden;
- het MER geen inzicht biedt in de ligging van het extensiveringsgebied;
- niet inzichtelijk is gemaakt in welke mate er uitbreidingsruimte voor intensieve veehouderijen is op de bestaande bouwvlakken;
- niet inzichtelijk is gemaakt wat de gevolgen zijn van de mogelijke uitbreiding voor grondgebonden veehouderijen naar 2,5 ha;
- het MER geen zicht biedt op de ligging en de kernkwaliteiten van de EHS en dat het MER geen beoordeling bevat van de mogelijk effecten op de EHS.

Oordeel over de aanvulling

Natura 2000-gebieden

In de aanvulling is opgetekend dat significant negatieve effecten voor Natura 2000-gebieden niet kunnen optreden als gevolg van de voorwaardelijke verplichting in de planregels met betrekking tot uitbreiding van veehouderijen. Deze stelling is niet nader onderbouwd. De aanvulling geeft geen inzicht in de benodigde maatregelen inclusief de effectiviteit en de haalbaarheid daarvan, die een toename uitsluiten van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden als gevolg van de mogelijke uitbreidingen van veehouderijen.

Beschermde natuurmonumenten, Wav-gebieden en overige EHS-gebieden

In de aanvulling is een beschrijving opgenomen van de betrokken beschermde natuurmonumenten, Wav-gebieden en overige EHS-gebieden. De aanvulling brengt niet in beeld of de lokale toename van stikstofdepositie die men verwacht ook aantasting van wezenlijke waarden kan betekenen. Dit geldt met name voor de EHS-gebieden De Maashorst en de Bedafse Bergen. In de aanvulling is het beschermingsregime voor EHS-gebieden zoals dat is opgenomen in de Verordening Ruimte 2012 van de provincie Noord-Brabant niet uitgewerkt. De stelling in de aanvulling dat aantasting van de natuurwaarden in de beschermde natuurmonumenten, Wav-gebieden en overige EHS-gebieden wordt voorkomen, indien dat voor Natura 2000-gebieden afdoende gewaarborgd is, is niet onderbouwd.

Teneinde aannemelijk te maken dat er geen aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden en/of van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS-gebieden zal optreden, adviseert de Commissie om voorafgaand aan de besluitvorming navolgbaar in beeld te brengen hoe toename van de depositie op de Natura 2000-gebieden en EHS wordt voorkomen.

2.4 Landschap, de daarin aanwezige natuurwaarden en cultuurhistorie

Oordeel over het MER

De Commissie constateerde dat in het MER een overzicht van de landschappelijke kenmerken en gevoeligheden ontbreekt. Tevens ontbreken de verbeterdoelen uit het gemeentelijk beleid, alsmede de uitwerking van de verbeterdoelen voor de kwaliteit van het landschap en de daarin aanwezige natuurwaarden in de gebiedsdelen. Verder constateerde de Commissie dat ook

het toetsingskader ontbreekt waaraan de gebiedseigen inpassing van ontwikkelingen in het buitengebied worden getoetst.

Daardoor wordt in het MER – zo constateerde de Commissie – niet beschouwd wat de gevolgen zijn voor de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten. Ook kan niet worden getoetst in welke mate de eisen die aan ontwikkelingen in het buitengebied in het bestemmingsplan worden gesteld bijdragen aan de beleidsmatige doelstellingen die in het gemeentelijke beleid zijn vastgelegd.

Oordeel over de aanvulling

In de aanvulling op het MER is een aanvullende beschrijving opgenomen van de landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken en natuurlijke waarden in het buitengebied van de gemeente Uden.

De Commissie is van oordeel dat de beschrijving van voornoemde waarden nu aansluit op het gemeentelijk beleid en op hetgeen waarin het bestemmingsplan voorziet. De Commissie constateert dat er geen uitwerking van die waarden in een toetsingskader is opgenomen. Evenwel constateert de Commissie dat het in het plan opgenomen beschermingsregime afdoende mogelijkheden biedt om aantasting van de landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken en natuurlijke waarden in het buitengebied te voorkomen.

2.5 Water/hydrologie

Oordeel over het MER

De Commissie stelde vast dat in het MER niet inzichtelijk is gemaakt wat de hydrologische waarden (met name de bodemvochtigheid) zijn van het bestemmingsplangebied en waar in het gebied welke knelpunten aanwezig zijn. Het MER maakt niet inzichtelijk op welke wijze de genoemde beleidsdoelen ten aanzien van het aspect water vertaald zijn naar het bestemmingsplan. Daardoor maakt het MER niet inzichtelijk wat de gevolgen zijn van de ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt voor het aspect water. Tevens is niet getoetst of de gestelde eisen aan ontwikkelingen in het buitengebied bijdragen aan de beleidsmatige doelstellingen die in het waterbeleid zijn vastgelegd.

Oordeel over de aanvulling

In de aanvulling op het MER is het waterbeleid van de gemeente Uden verder uiteengezet. De Commissie is van mening dat met deze toevoeging een heldere aanvulling op het beleid is gegeven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Uden

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Uden

Besluit: vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege Passende beoordeling en kaderstelling voor categorie C14 en D14

Activiteit: het bestemmingsplan buitengebied is kaderstellend voor onder andere uitbreiding en nieuwvestiging van veehouderijen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Udens Weekblad van: 30 mei 2012
ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 31 mei 2012
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 7 mei 2012
advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 6 augustus 2012
kennisgeving MER in Staatscourant en Udens weekblad van: 5 mei 2013
ter inzage legging MER: 16 mei tot en met 26 juni 2013
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 1 mei 2013
Voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 02 juli 2013
Toetsingsadvies uitgebracht: 17 oktober 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:
dhr. drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)
dhr. ing. R.H. Schokker
dhr. drs. J. Schuurman (secretaris)
dhr. drs.ing. F. ten Thij
dhr. ing. R.L. Vogel

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus

op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- PlanMER buitengebied Uden (27 februari 2013)
- Regels buitengebied Uden (niet gedateerd)
- Toelichting bestemmingsplan Uden (10 april 2013)
- Toelichting bestemmingsplan Uden, bijlagen 1 t/m 6 (niet gedateerd)
- Toelichting bestemmingsplan Uden, bijlagen 7 t/m 9 (niet gedateerd)
- Aanvulling plan-MER bestemmingsplan buitengebied, inclusief bijlagen (6 september 2013)

De Commissie heeft kennis genomen van 21 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 10 september 2013 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bestemmingsplan buitengebied Uden en de aanvulling
daarop**

ISBN: 978-90-421-3785-1

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

